

Motion till riksdagen 2011/12:So661

av **Lars-Axel Nordell och Annelie Enochson (KD)**

Gårdsförsäljning och detaljhandelsmonopolet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om gårdsförsäljning av alkohol.

Motivering

Priset och tillgängligheten är de två helt avgörande faktorerna som påverkar konsumtionen av alkohol. Alkoholkonsumtionen har i vårt land ökat med 12 procent sedan 1997 då de generösa införselkvoterna trädde ikraft. Även om den minskat något de senaste åren ligger den alltså på en historiskt hög nivå.

Lever sjukdomarna har ökat med 50 procent bland kvinnor och med 59 procent bland män. Detta kommer att öka ytterligare i takt med att fler svenskar skaffar sig vanan att dricka varje dag.

Det tydliga sambandet mellan alkohol och våld är sedan länge väl känt. Flera studier och rapporter bekräftar alkoholens betydelse för misshandelsbrott och annan våldsutövning. Hela 80 procent av alla våldsbrott och 99 procent av det grova ungdomsvåldet är alkoholrelaterade.

Rattonykterhet betraktas som ett mycket allvarligt brott i vårt land. Trots detta beräknas att minst 15 000 bilresor per dag sker med alkoholpåverkade förare. Att köra med alkohol i kroppen orsakar många olyckor och mycket lidande. Var fjärde bilolycka med dödlig utgång har haft bilförare som haft alkohol i kroppen.

Enligt Folkhälsoinstitutet lever 385 000 barn i vårt land i s.k. riskbrukshem. Det innebär att vart femte barn växer upp med föräldrar som konsumerar alkohol i en omfattning som utgör en uppenbar hälsorisk. Detta är ett allvarligt hot mot barn och ungdomars uppväxtvillkor.

Fel! Okänt namn på

Det råder total enighet bland partierna i riksdagen att Sverige ska slå vakt om detaljhandelsmonopolet. Detta betraktas som en av de verkliga hörnstenarna i den svenska alkoholpolitiken. I socialutskottets betänkande 2010/11:SoU4, sägs bl.a. följande.

Detaljhandelsmonopolet är ett viktigt verktyg för att nå den svenska alkoholpolitikens mål.

Utskottet noterar att en grundläggande förutsättning för utredaren är att ett eventuellt förslag till regelverk som möjliggör gårdsförsäljning av egenproducerade alkoholdrycker inte ska stå i strid med EU-rätten och därmed inte heller kunna leda till ett ifrågasättande av detaljhandelsmonopolet.

Frågan om det är möjligt att, vid sidan av ett bevarande av ystebolagets monopol, tillåta försäljning av egenproducerat vin vid svenska lantgårdar, s.k. gårdsförsäljning, har avvisats av tre statliga utredningar.

Den senaste utredaren konstaterar dock att en direktförsäljning till konsument vid sidan om ystebolaget kan vara förenligt med EU-rätten om den svenska marknaden öppnas för alla och därmed inte diskriminerar utländska tillverkare.

Ett genomförande av förslaget i linje med det som utredaren för fram kan förvisso vara förenligt med EU-rätten men skulle *de facto* upplösa det detaljhandelsmonopol som riksdagen betraktar som en hörnsten för den svenska alkoholpolitiken.

Det är viktigt att slå vakt om den restriktiva alkoholpolitiken, och i den ingår inte gårdsförsäljning i någon form. En fortsatt minskad alkoholkonsumtion förbättrar folkhälsan och bidrar till ett mer levande och välmående samhälle. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 5 oktober 2011

Lars-Axel Nordell (KD)

Annelie Enochson (KD)